

Informatiebericht SUA

Openbaar

Van	IND / SUA
Nummer & Titel	IB 2024/46 Beoordeling veilig derde land – Zuid-Afrika
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND Thema	Vw 30a. Niet ontvankelijk / Vw 30a.1c Veilig Derde land / Vw 30a.1c Informatie voor uitvoering
Relatie met	IB 2021/8 Beoordelen veilige derde landen in de asielprocedure/ Factsheet Zuid-Afrika
Geldig vanaf	25-07-2024
Geldig tot en met	25-07-2026

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de beoordeling van Zuid-Afrika als veilig derde land en is een update van het IB 2022/108 dat, met dit bericht, komt te vervallen.

Zie voor [algemene informatie aangaande de toepassing van 'Veilig derde land'](#) Informatiebericht nummer [2021/8](#).

2. Inhoud/Toelichting

Voor elk land dat in zijn algemeenheid als veilig derde land wordt aangemerkt, wordt op basis van landeninformatie door de IND deze algemene beoordeling gemaakt. Bij deze beoordeling staan de volgende punten centraal:

- de mogelijkheid om asiel aan te vragen in dat land en, indien vluchtelingenschap wordt erkend, bescherming te ontvangen overeenkomstig het Vluchtelingenverdrag;
- de vraag of er gedwongen terugkeer naar het land van herkomst van asielzoekers en erkende vluchtelingen plaatsvindt in strijd met het beginsel van non-refoulement; en
- de behandeling van asielzoekers en erkende vluchtelingen in het betreffende derde land.

Hiervoor is goede landeninformatie nodig. Voor Zuid-Afrika heeft TOELT in juli 2024 een nieuwe [factsheet](#) gepubliceerd.

Op basis hiervan heeft een nieuwe beoordeling plaats gevonden naar de vraag of Zuid-Afrika in het algemeen als veilig derde land kan worden aangemerkt voor asielzoekers en vluchtelingen afkomstig uit andere landen.

3. Beoordeling van Zuid-Afrika als veilig derde land:

Non-refoulement

Zuid-Afrika is partij bij de belangrijke internationale mensenrechtenverdragen, te weten: *Het Vluchtelingenverdrag van 1951, het Antifolterverdrag en het Internationaal verdrag inzake burgerrechten en politieke rechten*. Ook heeft Zuid-Afrika de *OAU Convention Governing the Specific Aspects of Refugee Problems in Africa* geratificeerd. Het principe van non-refoulement is opgenomen in de asielwetgeving. Er zijn in de recente geschiedenis geen berichten gevonden over uitzettingen door Zuid-Afrika die mogelijk in strijd zijn met het refoulementverbod.

Hoewel Turkije goede banden onderhoudt met Zuid-Afrika en er in 2018 een toezegging is gedaan dat de Maarif-Stichting, die rechtstreeks onder president Erdoğan valt, scholen zou mogen overnemen, is niet gebleken dat Gülenisten in Zuid-Afrika te vrezen hebben aan Turkije overgedragen te zullen worden.

Wetgeving en asielprocedure

Zuid-Afrika kent een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om asiel aan te vragen en deze is in het algemeen in de praktijk toegankelijk. De Zuid-Afrikaanse asielprocedure kent, mede door de hoge instroom van immigranten, het hoge aantal illegale immigranten en achterstanden in de verwerking van de grote aantallen asielaanvragen en de beperkte middelen van het land praktische beperkingen. Niet is echter gebleken dat de procedure in de praktijk niet toegankelijk zou zijn. Daarbij kent niet iedere asielzaak een (zeer) lange wachttijd.

Behandeling asielzoekers en erkende vluchtelingen

De oorspronkelijke vluchtelingenwet uit 1998 bepaalde dat asielzoekers, migranten en vluchtelingen toegang hebben tot basisdiensten, waaronder onderwijs, gezondheidszorg, sociale ondersteuning, politie en justitiële diensten. Een erkende vluchteling mocht volgens de wet ook studeren en betaald werk verrichten. Personen met een asielvergunning of een permanente verblijfsvergunning hadden in Zuid-Afrika zo'n beetje alle rechten die de eigen burgers ook hebben, behalve stemrecht bij de verkiezingen. Enkele rechten (waaronder het verrichten van betaald werk, omdat hiervoor een vergunning nodig is) zijn door beperkende amendementen en aanvullende regelgeving in de loop der tijd beperkt. De toegang tot werk kan daardoor worden vertraagd of bemoeilijkt, maar daarmee worden asielzoekers niet geheel buitengesloten van de formele arbeidsmarkt. Vergunningen worden over het algemeen toegekend. Daarbij werken ook Zuid-Afrikanen vaak in de informele sector.

UNHCR is actief in Zuid-Afrika en draagt onder meer bij aan het versterken van de asielprocedure.

4. Conclusie:

Gelet op het vorenstaande merkt de IND Zuid-Afrika in zijn algemeenheid aan als veilig derde land. De beoordeling of Zuid-Afrika in een individueel geval als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft echter afhankelijk van de individuele merites van de zaak.

5. Afstemming

Dit bericht is afgestemd met JZ en DMB.